

MAT Á ÁHRIFUM LAGASETNINGAR*

– sbr. samþykkt ríkisstjórnar frá 10. mars 2017

*umfjöllun um einstök efnisatriði misjafnlega ítarleg, eftir umfangi máls og eðli

Málsheiti og nr.	Frumvarp til laga um breytingu á lögum um meðferð einkamála, lögum um meðferð sakamála og lögum um gjaldþrotaskipti o.fl. (stafræn miðlun gagna og stafrænar birtingar). DMR23060216.
Ráðuneyti	Dómsmálaráðuneyti
Stig mats	☒ Frummat, sbr. 1. gr. ☐ Endanlegt mat, sbr. 10. gr.
Dags.	28. júní 2023.

A. Greining og mat á fjárhagslegum áhrifaþáttum fyrir ríkið

- 1. Áætluð fjárhagsáhrif fyrir ríkið vegna helstu breytinga og ráðstafana sem felast í fyrirhugaðri lagasetningu, þar sem tilgreindir eru sérstaklega áhrifaþættir á fjárhag ríkissjóðs**
 - a) Hvaða fjárhagsgreining, rekstraráætlanir, reiknilíkön eða önnur áætlanagerð hefur farið fram við undirbúning fjárhagsmatsins?
 - b) Helstu forsendur sem áætlanir byggja á og næmni niðurstaðna fyrir frávikum
 - c) Eru fjárhagsáhrif tímabundin eða varanleg?
 - d) Skorður sem eru settar fyrir útgjöldum og hvatar sem geta haft áhrif á útgjaldaþróun
 - e) Aðskilin umfjöllun um brúttóáhrif á tekjuhlíð og gjaldahlíð en einnig tilgreind nettóáhrif á afkomu
- 2. Tekjubreytingar**

– Sjá gátlista fyrir mat á fjárhagsáhrifum
- 3. Útgjaldabreytingar**

– Sjá gátlista fyrir mat á fjárhagsáhrifum
- 4. Eignabreytingar**

– Sjá sérstakan gátlista fyrir mat á fjárhagsáhrifum
- 5. Aðrir áhrifaþættir varðandi ríkisfjármál**
 - a) Samræmi við viðmið og sjónarmið um fyrirkomulag á útgjaldastýringu og umbúnað í fjárlögum
 - b) Samræmi við viðmið um framsetningu fjárlaga og reikningshaldslegan grundvöll samkvæmt lögum um opinber fjármál
 - c) Uppbygging skattkerfis og tekjuöflunar ríkissjóðs
 - d) Forsendur og umbúnaður þjónustugjalda – lagakröfur
 - e) Rekstrarform ríkisstarfsemi
 - f) Opinber innkaup og útboð
 - g) Eignaumsýsla ríkisins
 - h) Réttindi og skyldur ríkisstarfsmanna
 - i) Ríkisstyrkir og ívilnanir, þ.m.t. samræmi við reglur ESA, sbr. 61. gr. EES-samningsins. Ath. tilkynningarskyldu með tveggja mánaða fyrirvara.

B. Samræmi við útgjaldaramma og fimm ára fjármálaætlun – fjármögnun

1. **Hefur verið gert ráð fyrir þeim fjárhagsáhrifum á málaflokk sem leiða kunna af samþykkt frumvarpsins:**
 - a) í gildandi fjárlögum
 - b) í fjárlagafrumvarpi komandi árs
 - c) í fimm ára fjármálaáætlun ríkisstjórnarinnar
2. **Hafi ekki þegar verið gert ráð fyrir útgjöldum við verkefni, hvernig er þá ætlunin að finna þeim stað innan útgjaldaramma málaflokks t.d. með tilfærslu fjármuna eða með því að draga úr öðrum útgjöldum?**
 Á ekki við. Áformað frumvarp mun ekki hafa í för með sér aukin útgjöld fyrir ríkissjóð.
3. **Tengist einhver ný eða aukin tekjuöflun verkefninu?**

C. Efnahagsáhrif – áhrif á atvinnulíf, vinnumarkað og samkeppni

1. **Hagræn áhrif á heildareftirspurn og einstaka markaði – hagstjórnarsjónarmið**
2. **Áhrif á fyrirtækjaeftirlit og reglubyrði, hversu mörg fyrirtæki verða fyrir áhrifum og hvers konar fyrirtæki? Einföldun laga eða stjórnsýslu? Leitað umsagnar ráðgjafarnefndar um opinberar eftirlitsreglur? Sbr. lög nr. 27/1999.**
 – Sjá leiðarvísinn „Grunnmat á eftirlitsreglum“
3. **Samkeppnisskilyrði**
 - a) Líkur á því að fjöldi fyrirtækja á markaði takmarkist með beinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér einhvers konar einkarétt, leyfiskerfi eða kvóta)
 - b) Líkur á því að fyrirtækjum á markaði fækki með óbeinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér aukinn kostnað við inngöngu á markað eða tekur aðeins til hluta starfandi fyrirtækja)
 - c) Takmarkanir á möguleikum fyrirtækja til þess að mæta samkeppni vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin hefur áhrif á verð fyrirtækja eða eðli vörunnar t.d. staðlar eða ef aðgerðin takmarkar sölusvæði, svigrúm til að auglýsa eða til að ákveða hvernig vara er framleidd)
 - d) Takmarkanir á frumkvæði fyrirtækja til að stunda samkeppni með virkum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér að fyrirtæki verði undanþegin samkeppnislögum eða ef fyrirtæki bera skyldu eða eru hvött til að skipta með sér hvers konar viðskiptalegum upplýsingum)

D. Önnur áhrif

1. **Áhrif á fjárhag sveitarfélaga, sbr. 129. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011**
 – Ath. að skylt er að leggja slíkt mat fyrir Samband íslenskra sveitarfélaga til umsagnar og tilkynna niðurstöðu máls til samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins
 Áformað frumvarp mun ekki hafa áhrif á fjárhag sveitarfélaga.
2. **Áhrif á frelsi til að veita þjónustu (með eða án staðfestu á Íslandi)**
 – Ath. tilkynningarskyldu til ESA með fjögurra mánaða fyrirvara, sbr. 1. og 2. gr. reglugerðar nr. 666/2011
3. **Áhrif á tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu, sbr. lög nr. 57/2000**
 – Ath. tilkynningarskyldu til ESA með þriggja mánaða fyrirvara, sbr. 1. og 2. gr. reglugerðar nr. 666/2011
4. **Áhrif á byggðalög**
5. **Áhrif á frjáls félagasamtök**
6. **Áhrif á jafnrétti kynjanna**
 Með áformuðu lagafrumvarpi er ætlunin að ryðja úr vegi hindrunum í gildandi réttarfarslöggjöf fyrir því að notast megi í auknum mæli við stafræn gögn og stafrænar birtingar innan

réttarvörslukerfins, sem er í samræmi við þær áherslur í fjármálaáætlun sem lagðar eru á stafrænt dómkerfi. Áformað er að það verði gert með því að gera réttarfarslögjöfina hlutlausa um afhendingarmáta gagna, heimila notkun rafrænna undirskrifta o.s.frv., auk þess að heimila birtingu ákæra og annarra skjala sem nú krefjast tiltekins birtingarmáta. Vandséð er á þessu stigi að þær breytingar muni hafa áhrif á jafnrétti kynjanna.

Áhrif a lýðheilsu

7. **Áhrif á menntun, nýsköpun og rannsóknir**
8. **Áhrif á möguleika einstaklinga og fyrirtækja til að eiga samskipti þvert á norræn landamæri**
9. **Áhrif á stjórnáætlun, s.s. hvort ráðuneyti og stofnanir eru í stakk búin til að taka við verkefni**

Svonefnd réttarvörslugátt hefur þegar verið tekin í notkun er áformað frumvarp hluti af frekari innleiðingu hennar. Helstu hagaðilar hafa þegar tileinkað sér hana og því þarf ekki gera ráð fyrir sérstökum aðlögunartíma hvað varðar stafræna miðlun gagna, en þó þurfa stofnanir hugsanlega huga að breytingum reglna og verkferla nái hinar fyrirhuguðu lagabreytingar fram að ganga. Að sama skapi er lögregla í stakk búin til að hefja slíkar birtingar nú þegar í stafrænu pósthólfi.

10. **Áhrif á stöðu tiltekinna þjóðfélagshópa, s.s. aldurshópa, tekjuhópa, mismunandi fjölskyldugerðir, launþega/sjálfstætt starfandi/utan vinnumarkaðar**
11. **Áhrif á umhverfi og sjálfbæra þróun**

Verði áformað frumvarp að lögum má ætla að notkun pappírs innan réttarvörslukerfisins muni minnka umtalsvert auk þess sem það kann að einhverju marki að draga úr akstri hagaðila á milli staða.

E. Niðurstaða mats – með vísun í fylgiskjöl ef við á

1. **Samandregin niðurstaða fjárhagsáhrifa fyrir ríkissjóð – heildarútkoma varðandi tekjur, gjöld, afkomu og efnahag**

Með áformuðu frumvarpi er ætlunin að ryðja úr vegi hindrunum í gildandi réttarfarslögjöf fyrir því að framangreind markmið náist og er hluti af þeim áherslum sem í fjármálaáætlun er lögð á stafrænt dómkerfi. Áformað er að það verði gert með því að gera réttarfarslögjöfina hlutlausa um afhendingarmáta gagna, heimila notkun rafrænna undirskrifta o.s.frv., auk þess að heimila birtingu ákæra og annarra skjala sem nú krefjast tiltekins birtingarmáta.

Það er ekki gert ráð fyrir því að frumvarpið hafi í för með sér aukin útgjöld eða hafi að öðru leyti áhrif á fjárhag ríkissjóðs. Þó má ætla að kostnaður vegna pappírnotkunar innan réttarvörslukerfisins minnki nokkuð auk þess sem kostnaður vegna umsýslu, þar á meðal við birtingar, minnki.
2. **Önnur áhrif en bein fjárhagsáhrif, álitamál eða fyrirvarar sem ástæða þykir til að vekja athygli á**
3. **Samfélagslegur ávinningur veginn á móti kostnaði og fyrirhöfn (ekki gerð krafa um tölulegt mat)**

F. Til útfyllingar vegna endanlegs mats – breytingar frá frummati

1. **Voru áform um lagasetninguna ásamt frummati á áhrifum kynnt fyrir FJR?**
2. **Eru helstu efnisatriði frumvarpsins óbreytt/lítið breytt frá þeim tíma?**
3. **Ef gerðar hafa verið breytingar umfram það, sbr. það frummat á áhrifum frumvarpsins sem áður var kynnt, hverjar eru þær og hver eru fjárhagsáhrifin?**